

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsen i Falkenberg

2015-12-01

§ 293

Bättre samordning av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik – redovisning av uppdrag i budget. (AU § 315) KS 2015-110

KF

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Arbetsutskottets förslag

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

1 Anteckna informationen.

Beslutsunderlag

PM från Hallandstrafiken: Underlag Falkenbergs kommun samordningsuppdrag,

Hallandstrafikens produktkatalog – färdbevis

Sammanfattning av ärendet

Uppdraget initierades efter att ett medborgarförslag om att låta pensionärer åka gratis buss mellan kl 9:30 – 14:00 inkommit (KS 2014-130). Medborgarförslaget behandlades i fullmäktige 2014-12-16 och resulterade i att kommunstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att undersöka om bättre samordning kan uppnås av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik, genom att :

- Kartlägga nuvarande organisation
- Ge förslag till förändring av organisationen
- I utredningen ska ingå att utreda förslag om att låta pensionärer åka buss gratis enligt beslut i KF §230. Denna del i utredningen ska kostnadsberäknas.

Uppdraget ska redovisas under 2015.

Under våren 2015 genomfördes möten med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen, Charlotta Alsbjer, skolskjutsansvarig och socialförvaltningen, Kristina Privér, kvalitetscontroller och stadsbyggnadskontoret Josefin Selander, kollektivtrafik och färdtjänstansvarig. Dialog hölls även med Hallandstrafiken avseende uppdraget.

2015-12-01

FALKENBERG

Forts § 293

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade på sammanträde 17 november 2015 att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och förutsättningar för att införa enzonstaxa för enkelresor i kommunen.

Ekonomi

Förslag till förändring av organisationen
Föreslagna förändringar är kostnadsneutrala.

Gratis resor för pensionärer

Nedan redovisas kostnadsuppgifterna för seniorkort som finns i Hallandstrafikens produktkatalog.

Seniorkortet är giltigt under lågtrafik. Med lågtrafik avses tider utanför arbets- och studiependlingstider.

- **Bastid**; vardagar 9.30–14.30 samt från 04-24 på helger
- **Utökad tid**; vardagar 9.30–14.30 och 18-24 samt från 04-24 på helger

Priset nedan avser ett års resande i kollektivtrafiken inom kommunen per ålderskategori samt tid. Hallandstrafiken fakturerar kommunen halvårsvis i förskott.

Falkenberg		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	1 925 000 kr	2 175 000 kr
70	3 425 000 kr	3 850 000 kr
65	5 875 000 kr	6 575 000 kr

Övervägande

Kartläggning av nuvarande interna organisation:

- **Tekniska nämnden**
Idag finns en resurs på ca 20 % för kollektivtrafikfrågor och färdtjänst som arbetar både mot Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden.
- **Socialförvaltningen**
På socialförvaltningen inte någon resurs avsatt för arbete med färdtjänst. Däremot behandlas frågan i samband av upphandling av till exempel daglig verksamhet.

2015-12-01

FALKENBERG

Forts § 293

- **Barn- och utbildningsförvaltningen**
En resurs är avsatt att arbeta 50 % med Skolskjutsfrågor, i praktiken är behovet ca 75 % för att hantera frågan.
- **Region Halland/Hallandstrafiken**
Ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken och för sjukresor. På uppdrag av kommunen sköter även Hallandstrafiken även skolskjutsplanering och handläggning och planering av färdtjänstresor.

Förslag till förändring av organisationen

Det är en stor fördel att Hallandstrafiken ansvarar både för skolskjutsplanering, färdtjänstplanering, sjukresor och den allmänna kollektivtrafiken. Hallandstrafiken har under en längre tid arbetat med att samordna resbehovet så att den mest effektiva trafiken kan uppnås. Ett exempel på detta är att skolskjuts trafik linjeläggs så att den kan vara en del av det allmänna kollektivtrafikutbudet. Ett annat exempel är att färdtjänstresor samordnas med sjukresor och det är därför en fördel att även hanteringen av dessa finns hos Hallandstrafiken. En mer utförlig beskrivning av hur Hallandstrafiken arbetar med samordning finns i bifogat PM från Hallandstrafiken.

Utifrån ett mer allmänt kollektivtrafikperspektiv så reser våra invånare i allt högre utsträckning över kommungränser och det är därför helt riktigt att planeringen av kollektivtrafiken sker i ett regionalt perspektiv med Region Halland som kollektivtrafikmyndighet. En regional samordning av kollektivtrafiken bidrar till regionförstoring som i sin tur bland annat medför bättre förutsättningar för fler att hitta jobb/företag att hitta arbetskraft.

Den del av kollektivtrafiken som skulle kunna samordnas bättre är taxiresor för skolelever som idag inte är integrerad med färdtjänst eller sjukresor. Denna trafik upphandlas av kommunen och planeringen sköts idag av taxi själva. Hallandstrafiken skulle vilja planera även denna trafik och om det är möjligt skulle en samordning kunna ske med färdtjänst. Skolskjutsansvarig kommer att inleda en diskussion om detta med Hallandstrafiken.

Internt i kommunen bör en utökad dialog ske mellan de tre berörda förvaltningarna för att fånga upp gränsöverskridande frågor i ett tidigt skede. Detta skulle också kunna bidra till att Falkenbergs kommun blir en aktivare beställare gentemot Hallandstrafiken, både avseende skolskjuts och färdtjänstfrågor. I den fortsatta diskussionen bör även tydliggöras förvaltningarnas roller och i samband med upphandling och uppföljning.

2015-12-01

FALKENBERG

Forts § 293

Fria resor för pensionärer

Gratis kollektivtrafik för pensionärer har diskuterats i kommunen vid flera tidigare tillfällen, förslaget har kommit både från politiker och från föreningar. Det finns ett antal kommuner i Sverige som erbjuder rabatterad eller gratis kollektivtrafik för pensionärer. För Falkenberg och Hallands del är det idag Region Halland som ansvarar för kollektivtrafiken genom Hallandstrafiken. Halländska kommuner som vill erbjuda pensionärer kostnadsfri kollektivtrafik får göra ett tillköp hos Hallandstrafiken. Tillköpet innebär att kommunerna själva får stå för kostnaden för de resor som görs av pensionärer. Hallandstrafiken har skickat ut en produktkatalog för bland annat fria resor för pensionärer. Under ekonomi finns redovisat kostnaderna för Falkenbergs kommun.

Det är främst en ekonomisk fråga om gratis kollektivtrafik ska införas. Det bör i sammanhanget betonas att kollektivtrafiken redan är kraftigt subventionerad som den är. Kostnadstäckningen är ca 50 % på sålda biljetter. Det förs ibland resonemang om att fria resor för pensionärer minskar kostnaderna för färdtjänst. I Halmstad kunde man se en viss minskning av färdtjänstresandet de första två åren efter införandet av 75+ för att sedan stabilisera sig igen. Det har inte gjorts några djupare analyser av varför resandet minskade, så Hallandstrafiken vill inte kategoriskt säga att det beror av införandet av 75+. Erfarenheterna från Halmstad är att det har varit en uppskattad åtgärd, men att det samtidigt har blivit dyrare för kommunen än man först hade beräknat.

En frågeställning som har väckts under ärendet behandling är om gratis resor för pensionärer skulle kunna innebära att lagen om likabehandling inte följs. Frågan har ställts till en jurist på SKL och till Hallandstrafiken, ingen av dessa aktörer känner till att det skulle ha prövats. Enligt SKL är det mest sannolikt att det vid en prövning skulle liknas vid att ge rabatt vilket tidigare har accepterats.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att det finns ett flertal andra åtgärder som ökar turtäthet och liknande som skulle ge större nytta om det finns medel att satsa på kollektivtrafiken.

Yrkande

Lars Fagerström (FP) yrkar på att alternativ för fria resor för pensionärer utreds ytterligare.

Filip Bertilsson (M), Marcelle Farjallah (S) Georgia Ferris (KD och Lennart Torstensson (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsen i Falkenberg

2015-12-01

Forts § 293

Propositionsordning och beslut

Ordföranden ställer proposition på Lars Fagerströms yrkande gentemot arbetsutskottets förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Vid protokollet

Jenny Antonsson

Protokollet justerat 2015-12-02 och anslaget 2015-12-03.

Utdragsbestyrkande

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2015-11-17

§ 315

Bättre samordning av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik – redovisning av uppdrag i budget. KS 2015-110

KS, KF

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

- 1 Anteckna informationen.

Arbetsutskottet beslutar

- 1 Ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och förutsättningar för att införa enzonstaxa för enkelresor i kommunen.

Beslutsunderlag

PM från Hallandstrafiken: Underlag Falkenbergs kommun samordningsuppdrag, Hallandstrafikens produktkatalog – färdbevis

Sammanfattning av ärendet

Uppdraget initierades efter att ett medborgarförslag om att låta pensionärer åka gratis buss mellan kl 9:30 – 14:00 inkommit (KS 2014-130). Medborgarförslaget behandlades i fullmäktige 2014-12-16 och resulterade i att kommunstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att undersöka om bättre samordning kan uppnås av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik, genom att :

- Kartlägga nuvarande organisation
- Ge förslag till förändring av organisationen
- I utredningen ska ingå att utreda förslag om att låta pensionärer åka buss gratis enligt beslut i KF §230. Denna del i utredningen ska kostnadsberäknas.

Uppdraget ska redovisas under 2015.

Under våren 2015 genomfördes möten med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen, Charlotta Alsbyer, skolskjutsansvarig och socialförvaltningen, Kristina Privér, kvalitetscontroller och stadsbyggnadskontoret Josefin Selander, kollektivtrafik och färdtjänstansvarig. Dialog hölls även med Hallandstrafiken avseende uppdraget.

2015-11-17

FALKENBERG

Forts § 315

Ekonomi

Förslag till förändring av organisationen
Föreslagna förändringar är kostnadsneutrala.

Gratis resor för pensionärer

Nedan redovisas kostnadsuppgifterna för seniorkort som finns i Hallandstrafikens produktkatalog.

Seniorkortet är giltigt under lågtrafik. Med lågtrafik avses tider utanför arbets- och studiependlingstider.

- **Bastid**; vardagar 9.30–14.30 samt från 04-24 på helger
- **Utökad tid**; vardagar 9.30–14.30 och 18-24 samt från 04-24 på helger

Priset nedan avser ett års resande i kollektivtrafiken inom kommunen per ålderskategori samt tid. Hallandstrafiken fakturerar kommunen halvårsvis i förskott.

Falkenberg		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	1 925 000 kr	2 175 000 kr
70	3 425 000 kr	3 850 000 kr
65	5 875 000 kr	6 575 000 kr

Övervägande

Kartläggning av nuvarande interna organisation:

- **Tekniska nämnden**
Idag finns en resurs på ca 20 % för kollektivtrafikfrågor och färdtjänst som arbetar både mot Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden.
- **Socialförvaltningen**
På socialförvaltningen inte någon resurs avsatt för arbete med färdtjänst. Däremot behandlas frågan i samband av upphandling av till exempel daglig verksamhet.
- **Barn- och utbildningsförvaltningen**
En resurs är avsatt att arbeta 50 % med Skolskjutsfrågor, i praktiken är behovet ca 75 % för att hantera frågan.

FALKENBERG

2015-11-17

Forts § 315

- **Region Halland/Hallandstrafiken**

Ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken och för sjukresor. På uppdrag av kommunen sköter även Hallandstrafiken även skolskjutsplanering och handläggning och planering av färdtjänstresor.

Förslag till förändring av organisationen

Det är en stor fördel att Hallandstrafiken ansvarar både för skolskjutsplanering, färdtjänstplanering, sjukresor och den allmänna kollektivtrafiken. Hallandstrafiken har under en längre tid arbetat med att samordna resbehovet så att den mest effektiva trafiken kan uppnås. Ett exempel på detta är att skolskjutstrafik linjeläggs så att den kan vara en del av det allmänna kollektivtrafikutbudet. Ett annat exempel är att färdtjänstresor samordnas med sjukresor och det är därför en fördel att även hanteringen av dessa finns hos Hallandstrafiken. En mer utförlig beskrivning av hur Hallandstrafiken arbetar med samordning finns i bifogat PM från Hallandstrafiken.

Utifrån ett mer allmänt kollektivtrafikperspektiv så reser våra invånare i allt höger utsträckning över kommungränser och det är därför helt riktigt att planeringen av kollektivtrafiken sker i ett regionalt perspektiv med Region Halland som kollektivtrafikmyndighet. En regional samordning av kollektivtrafiken bidrar till regionförstoring som i sin tur bland annat medför bättre förutsättningar för fler att hitta jobb/företag att hitta arbetskraft.

Den del av kollektivtrafiken som skulle kunna samordnas bättre är taxiresor för skolelever som idag inte är integrerad med färdtjänst eller sjukresor. Denna trafik upphandlas av kommunen och planeringen sköts idag av taxi själva. Hallandstrafiken skulle vilja planera även denna trafik och om det är möjligt skulle en samordning kunna ske med färdtjänst. Skolskjutsansvarig kommer att inleda en diskussion om detta med Hallandstrafiken.

Internt i kommunen bör en utökad dialog ske mellan de tre berörda förvaltningarna för att fånga upp gränsöverskridande frågor i ett tidigt skede. Detta skulle också kunna bidra till att Falkenbergs kommun blir en aktivare beställare gentemot Hallandstrafiken, både avseende skolskjuts och färdtjänstfrågor. I den fortsatta diskussionen bör även tydliggöras förvaltningarnas roller och i samband med upphandling och uppföljning.

Fria resor för pensionärer

Gratis kollektivtrafik för pensionärer har diskuterats i kommunen vid flera tidigare tillfällen, förslaget har kommit både från politiker och från föreningar. Det finns ett antal kommuner i Sverige som erbjuder rabatterad eller gratis kollektivtrafik för pensionärer.

2015-11-17

FALKENBERG

Forts § 315

För Falkenberg och Hallands del är det idag Region Halland som ansvarar för kollektivtrafiken genom Hallandstrafiken. Halländska kommuner som vill erbjuda pensionärer kostnadsfri kollektivtrafik får göra ett tillköp hos Hallandstrafiken. Tillköpet innebär att kommunerna själva får stå för kostnaden för de resor som görs av pensionärer. Hallandstrafiken har skickat ut en produktkatalog för bland annat fria resor för pensionärer. Under ekonomi finns redovisat kostnaderna för Falkenbergs kommun.

Det är främst en ekonomisk fråga om gratis kollektivtrafik ska införas. Det bör i sammanhanget betonas att kollektivtrafiken redan är kraftigt subventionerad som den är. Kostnadstäckningen är ca 50 % på sålda biljetter. Det förs ibland resonemang om att fria resor för pensionärer minskar kostnaderna för färdtjänst. I Halmstad kunde man se en viss minskning av färdtjänstresandet de första två åren efter införandet av 75+ för att sedan stabilisera sig igen. Det har inte gjorts några djupare analyser av varför resandet minskade, så Hallandstrafiken vill inte kategoriskt säga att det beror av införandet av 75+. Erfarenheterna från Halmstad är att det har varit en uppskattad åtgärd, men att det samtidigt har blivit dyrare för kommunen än man först hade beräknat.

En frågeställning som har väckts under ärendet behandling är om gratis resor för pensionärer skulle kunna innebära att lagen om likabehandling inte följs. Frågan har ställts till en jurist på SKL och till Hallandstrafiken, ingen av dessa aktörer känner till att det skulle ha prövats. Enligt SKL är det mest sannolikt att det vid en prövning skulle liknas vid att ge rabatt vilket tidigare har accepterats.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att det finns ett flertal andra åtgärder som ökad turtäthet och liknande som skulle ge större nytta om det finns medel att satsa på kollektivtrafiken.

Yrkande

Claës-L Ljung (M) yrkar ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och förutsättningar för att införa enzonstaxa för enkelresor i kommunen.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Claës-L Ljungs (M) yrkande och finner det bifallet.

Vid protokollet

Oskar Åhrén

Protokollet justerat 2015-11-19 och anslaget 2015-11-20.

Utdragsbestyrkande

FALKENBERG

Kommunstyrelseförvaltningen
Stadsbyggnadskontoret
Josefin Selander
0346-886226
josefin.selander@falkenberg.se

Redovisning av uppdrag:

Undersöka om bättre samordning kan uppnås av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik, KS 2015-110

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

- 1 Att anteckna informationen

Beslutsunderlag

- PM från Hallandstrafiken: Underlag Falkenbergs kommun samordningsuppdrag,
- Hallandstrafikens produktkatalog – färdbevis

Sammanfattning av ärendet

Uppdraget initierades efter att ett medborgarförslag om att låta pensionärer åka gratis buss mellan kl 9:30 – 14:00 inkommit (KS 2014-130). Medborgarförslaget behandlades i fullmäktige 2014-12-16 och resulterade i att kommunstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att undersöka om bättre samordning kan uppnås av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik, genom att :

- Kartlägga nuvarande organisation
- Ge förslag till förändring av organisationen
- I utredningen ska ingå att utreda förslag om att låta pensionärer åka buss gratis enligt beslut i KF §230. Denna del i utredningen ska kostnadsberäknas.

Uppdraget ska redovisas under 2015.

Under våren 2015 genomfördes möten med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen, Charlotta Alsbjer, skolskjutsansvarig och socialförvaltningen, Kristina Privér, kvalitetscontroller och stadsbyggnadskontoret Josefin Selander, kollektivtrafik och färdtjänstansvarig. Dialog hölls även med Hallandstrafiken avseende uppdraget.

Ekonomi

Förslag till förändring av organisationen

Föreslagna förändringar är kostnadsneutrala.

Gratis resor för pensionärer

Nedan redovisas kostnadsuppgifterna för seniorkort som finns i Hallandstrafikens produktkatalog.

Seniorkortet är giltigt under lågtrafik. Med lågtrafik avses tider utanför arbets- och studiependlingstider.

- **Bastid**; vardagar 9.30–14.30 samt från 04-24 på helger
- **Utökad tid**; vardagar 9.30–14.30 och 18-24 samt från 04-24 på helger

Priset nedan avser ett års resande i kollektivtrafiken inom kommunen per ålderskategori samt tid. Hallandstrafiken fakturerar kommunen halvårsvis i förskott.

Falkenberg		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	1 925 000 kr	2 175 000 kr
70	3 425 000 kr	3 850 000 kr
65	5 875 000 kr	6 575 000 kr

Övervägande

Kartläggning av nuvarande interna organisation:

- **Tekniska nämnden**
Idag finns en resurs på ca 20 % för kollektivtrafikfrågor och färdtjänst som arbetar både mot Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden.
- **Socialförvaltningen**
På socialförvaltningen inte någon resurs avsatt för arbete med färdtjänst. Däremot behandlas frågan i samband av upphandling av till exempel daglig verksamhet.
- **Barn- och utbildningsförvaltningen**
En resurs är avsatt att arbeta 50 % med Skolskjutsfrågor, i praktiken är behovet ca 75 % för att hantera frågan.
- **Region Halland/Hallandstrafiken**
Ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken och för sjukresor. På uppdrag av kommunen sköter även Hallandstrafiken även skolskjutsplanering och handläggning och planering av färdtjänstresor.

Förslag till förändring av organisationen

Det är en stor fördel att Hallandstrafiken ansvarar både för skolskjutsplanering, färdtjänstplanering, sjukresor och den allmänna kollektivtrafiken. Hallandstrafiken har under en längre tid arbetat med att samordna resbehovet så att den mest effektiva trafiken kan uppnås. Ett exempel på detta är att skolskjutstrafik linjeläggs så att den kan vara en del av det allmänna kollektivtrafikutbudet. Ett annat exempel är att färdtjänstresor samordnas med sjukresor och det är därför en fördel att även hanteringen av dessa finns hos Hallandstrafiken. En mer utförlig beskrivning av hur Hallandstrafiken arbetar med samordning finns i bifogat PM från Hallandstrafiken.

Utifrån ett mer allmänt kollektivtrafikperspektiv så reser våra invånare i allt höger utsträckning över kommungränser och det är därför helt riktigt att planeringen av kollektivtrafiken sker i ett regionalt perspektiv med Region Halland som kollektivtrafikmyndighet. En regional samordning av kollektivtrafiken bidrar till regionförstoring som i sin tur bland annat medför bättre förutsättningar för fler att hitta jobb/företag att hitta arbetskraft.

Den del av kollektivtrafiken som skulle kunna samordnas bättre är taxiresor för skolelever som idag inte är integrerad med färdtjänst eller sjukresor. Denna trafik upphandlas av kommunen och planeringen sköts idag av taxi själva. Hallandstrafiken skulle vilja planera även denna trafik och om det är möjligt skulle en samordning kunna ske med färdtjänst. Skolskjutsansvarig kommer att inleda en diskussion om detta med Hallandstrafiken.

Internt i kommunen bör en utökad dialog ske mellan de tre berörda förvaltningarna för att fånga upp gränsöverskridande frågor i ett tidigt skede. Detta skulle också kunna bidra till att Falkenbergs kommun blir en aktivare beställare gentemot Hallandstrafiken, både avseende skolskjuts och färdtjänstfrågor. I den fortsatta diskussionen bör även tydliggöras förvaltningarnas roller och i samband med upphandling och uppföljning.

Fria resor för pensionärer

Gratis kollektivtrafik för pensionärer har diskuterats i kommunen vid flera tidigare tillfällen, förslaget har kommit både från politiker och från föreningar. Det finns ett antal kommuner i Sverige som erbjuder rabatterad eller gratis kollektivtrafik för pensionärer. För Falkenberg och Hallands del är det idag Region Halland som ansvarar för kollektivtrafiken genom Hallandstrafiken. Halländska kommuner som vill erbjuda pensionärer kostnadsfri kollektivtrafik får göra ett tillköp hos Hallandstrafiken. Tillköpet innebär att kommunerna själva får stå för kostnaden för de resor som görs av pensionärer. Hallandstrafiken har skickat ut en produktkatalog för bland annat fria resor för pensionärer. Under ekonomi finns redovisat kostnaderna för Falkenbergs kommun.

Det är främst en ekonomisk fråga om gratis kollektivtrafik ska införas. Det bör i sammanhanget betonas att kollektivtrafiken redan är kraftigt subventionerad som den är. Kostnadstäckningen är ca 50 % på sålda biljetter. Det förs ibland resonemang om att fria resor för pensionärer minskar kostnaderna för färdtjänst. I Halmstad kunde man se en viss

minskning av färdtjänstresandet de första två åren efter införandet av 75+ för att sedan stabilisera sig igen. Det har inte gjorts några djupare analyser av varför resandet minskade, så Hallandstrafiken vill inte kategoriskt säga att det beror av införandet av 75+. Erfarenheterna från Halmstad är att det har varit en uppskattad åtgärd, men att det samtidigt har blivit dyrare för kommunen än man först hade beräknat.

En frågeställning som har väckts under ärendet behandling är om gratis resor för pensionärer skulle kunna innebära att lagen om likabehandling inte följs. Frågan har ställts till en jurist på SKL och till Hallandstrafiken, ingen av dessa aktörer känner till att det skulle ha prövats. Enligt SKL är det mest sannolikt att det vid en prövning skulle liknas vid att ge rabatt vilket tidigare har accepterats.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att det finns ett flertal andra åtgärder som ökad turtäthet och liknande som skulle ge större nytta om det finns medel att satsa på kollektivtrafiken.

Beslutet expedieras till:

PM: Underlag Falkenbergs kommun samordningsuppdrag 1502

Hallandstrafiken 2015-11-10

Bakgrund:

Underlag till Falkenbergs kommun gällande uppdrag i budget 2015-2017 att undersöka om bättre samordning kan uppnås av skolskjutsar, färdtjänst och kollektivtrafik.

Skoltrafik

Inför skolskjutsupphandling N-1007 så gav Falkenbergs kommun Hallandstrafiken i uppdrag att upphandla, drifta och planera skolskjutstrafiken. Avtalet syftade till att åstadkomma en fördjupad integration genom att samla kompetenser beträffande bl.a. de ekonomiska fördelar som en samordnad planering och upphandling mellan skolskjutstrafik medför. Tidigare hade Falkenbergs kommun själva upphandlat skolskjutstrafiken och var vid tidpunkten delägare i Hallandstrafiken AB. Myndighetsutövningen får enligt lag endast kommunen utföra men diverse utredningar har belyst frågan senast under hösten 2014.

Vid upphandlingen så delades skoltrafiken in i skoltrafikspaket (enbart skoltrafik med eventuellt litet inslag linjetrafik) och linje-skol paket (linjetrafik och skoltrafik). Linje-skol paketen är paket F2 som innehåller linje 517 och skoltrafik till Söder-, Slöinge och Årstadskolan samt paket F3 med linje 558 och skoltrafik till Ätran- och Apelskolan. Linje 517 är en linje mellan Falkenberg-Årstad-Asige-Abild och linje 558 mellan Ullared-Gällared-Ätran-Fegen. Denna samordning har möjliggjort ett större turutbud för linjetrafiken eftersom man har skoltrafiken som bas. Man har kunnat få ned kostnaderna eftersom man använder samma fordon och chaufför till köruppdrag i de båda trafikslagen. Dessa paket är ett smart sätt, där det är geografiskt lämpligt, att ta tillvara på samhällets resurser på bästa sätt och skapa en bra ekonomi för både skol- och linjetrafiken eftersom operatörerna får ett bättre utnyttjande av sina resurser (fordon och chaufför).

De är många faktorer som påverkar kostnad och effektivitet gällande skolskjuts. Kommunens regelverk för skolskjuts är basen där olika ambitioner såsom avstånd för skolskjutsberättigande samt trafiksäkerhetsmodell, väntetid och restid alla är faktorer som påverkar kostnadsmassan eller rättare sagt antal elever som skall transporteras och hur de kan transporteras. Nästa faktor är skolornas schemaramar. För skolor som ligger i varandras närhet är det med stor fördel att deras schemaramar är samordnade så att man kan använda skolbussarna maximalt antingen genom att samköra alla elever i en skjutsvåg alternativt köra en skola åt gången men med samma buss. Kostnaderna för operatörerna sitter i fordon och personalkostnaderna därför är det bäst att fokusera på att använda befintliga fordon så bra som möjligt då operatörerna får bra driftekonomi och kan lägga ett lägre anbud men ändå med bibehållen kvalitet.

Falkenbergs kommun har en bra grundstruktur då skolorna oftast är placerade längst starka stråk vilket medfört att många elever kan åka med linjetrafik eller att skolbussarna kan köra trafiken effektivare. Falkenbergs kommun har av de samverkande kommunerna i regionen (ej Kungsbacka) högst andel elever i linjetrafiken. Målet är inte att få alla elever i linjetrafiken då servicegrad mot eleverna är olika och där passar linjetrafik framförallt äldre elever bättre än yngre men för de elever som har åldern inne ger oftast linjetrafiken en fördel med en större flexibilitet. Ett första försök med "öppna skolturer" har även det genomförts i begränsad skala och erfarenheterna från det försöket

kommer ligga till grund för fortsatt utveckling vilket kommer ses över i nuvarande avtal. Falkenbergs kommun har i grund en bra skolskjutsstruktur mycket pga placeringen av skolorna längst starka stråk.

Skoltrafik och färdtjänst samordnas inte idag då driften och planeringen av skoltrafiken som utförs av taxifordon ligger mellan kommun och operatör. Eftersom trafiken utförs av samma fordon (färdtjänst, sjukresor och skoltrafik med taxi) finns det sannolikt samordningsvinster att göra här dock osäkert hur stora då operatörerna sannolikt samordnar trafiken i viss grad. En annan aspekt man bör ta med sig är att det idag oftast är utföraren av verksamheten (taxi) som även kontrollerar sig själv. Man har inte det ekonomiska incitamentet på att göra en så kostnadseffektiv planering som möjligt. Det kan finnas en fördel att även denna trafik administreras av en annan part såsom Hallandstrafiken eller kommunen självt för att säkerställa kostnadseffektivitet och likställighet i utförandet mot kommuninvånaren. Det bör dock påpekas att detta kräver resurser som idag inte finns budget för. Idag ligger drift och planering inbakat i anbudspriset hos taxibolagen utan särskild ersättning. Hallandstrafiken ser med fördel att man inför nästkommande upphandling N-XX07 (upphandling 2018-2020) ser över detta område och vidareutvecklar det med mål att samordna all trafik i samma system för bättre samhällsnytta samt säkerställer att beställaren (kommunen) får den trafik och service som den betalar för.

Färdtjänst och sjukresor(anropsstyrd trafik)

Färdtjänstresor och sjukresor har samordnats sedan 1995 och går under samlingsnamnet anropsstyrd trafik då denna trafik i sin karaktär är föränderlig och resbehoven skiftar. Denna samordning utförs i planetsystemet där resorna läggs in och samordnas i den grad som resenärens kundtillstånd tillåter. Denna trafik upphandlades i N-1007 men kommer till sommaren ersättas med den nya upphandlingen N-1507 som gäller fram till 2018-2020. En framgångsfaktor för samordningen var att man i lag kunde överföra ansvar för både myndighetsutövning, upphandling, drift och planering till samma utövare. Under 2012 förändrades lagstiftningen igen och myndighetsutövningen fick inte utföras i ett bolag och nya avtal slöts mellan de halländska kommunerna och Region Halland som övertog ansvaret istället för Hallandstrafiken AB. Hallandstrafiken sköter däremot idag på uppdrag från Region Halland upphandling, drift och planering.

Man kan se en ökad kostnad för färdtjänsten i Falkenberg men detta beror främst på att man under 2013 gjordes två förändringar som ökade antalet resenärer och kostnader för färdtjänsten. Man gjorde en ny och korrekt tolkning på särskolelevers resor till och från fritids som tidigare utförts i skoltrafiken men som nu blev färdtjänstresor. Den andra förändringen var att man inte tillät utbildad personal köra brukare till daglig verksamhet utan att detta skulle utföras med färdtjänst.

Med färdtjänst och sjukresor som bas har man på ett kostnadseffektivt sätt kunnat erbjuda närtrafik för de resenärer som inte har någon hållplats nära sitt hem eller där utbudet av trafik är lågt. Man har även kunnat använda den anropsstyrda trafiken till så kallad anropsstyrd linjetrafik som ersätter linjetrafik på sträckor med väldigt lågt resande men när behovet uppstår får resenären ringa efter bussen minst 1 timma innan avgång och transporten utförs med den anropsstyrda trafiken.

Hallandstrafiken ser en viss potential att ha en bättre och mer aktiv samverkan i t.ex. resor till och från daglig verksamhet där man i dialog kan finna smartare upplägg för att effektivisera transportererna men ändå ha en fungerande verksamhet. Ett försök på denna samverkan sker just nu i

Laholms kommun där Hallandstrafiken och Laholms kommun i dialog ser om man kan lägga om tider bl.a. för att göra transporterna än mer kostnadseffektiva.

Framtid

När uppdragsavtalen och upphandling N-1007 gjordes så fanns begränsad detaljkunskap över skolskjutstrafiken. Under de första åren av avtalen har ett omfattande arbete utförts för att ta reda på vilka elever som har rätt till skolskjuts och på vilken regelgrund. Som ett resultat av detta arbete har man även kunnat se de verkliga behoven på ett helt annat sätt än tidigare då man i planeringsverktyget kan se alla skjutsberättigade elever och på så sätt skapa bättre turunderlag. Man kan påstå att underlagen från kommunerna och operatörerna inför upphandling N-1007 var något undermåliga. Trots detta så fick kommunen ett klart lägre pris än tidigare och nya samordningar skapades med linje-skol paketen så resultatet av upphandlingen är dock positivt.

Alla Hallandstrafikens avtal löper ut antingen 2018 eller 2020 vilket möjliggör att Hallandstrafiken kan upphandla linjetrafik, skoltrafik, färdtjänst och sjukresor vid samma tillfälle. Det finns beslut på i Hallandstrafikens styrelse att sträva mot upphandling av trafikslagen under 2020. En naturlig del i kommande upphandling är att fortsätta se över samordning mellan trafikslagen med mål att skapa mer samhällsnytta och en kostnadseffektiv trafik oavsett vem som är kostnadsbärare. Delar i detta är att se om den anropsstyrda trafiken skall samordnas med skoltrafik som utförs med taxibilar för bättre effektivitet och nytta. En annan del är att fortsätta se över samordning av skol- och linjetrafik där skoltrafiken kan utgöra en bas för kollektivtrafiken på landsbygd antingen genom att den linjeläggs eller öppnas upp. Hallandstrafiken ser fortsatt potential att äga de olika trafikslagen och på så sätt kunna samordna de olika uppdragen på ett för samhället bästa sätt. Dock är det svårt att genomföra större omkast i befintliga avtal och siktet är därför ställt på kommande upphandling.

I diagrammet nedan ser vi kostnadsutveckling för skoltrafik rensat från indexuppräknig. F/U är före upphandling och här är det både skoltrafik och särskoletrafik med taxi. Samma siffra under N-1007 där vi kan se att upphandlingen gav Falkenbergs kommun gav en lägre utgift på nästan 5 miljoner. Följande siffror är endast den skoltrafik som Hallandstrafiken planerar dvs större fordon (EJ särskola taxi och busskort). Indexsnittet är för Falkenbergs kommun läsår 14/15 cirka 13,41%.

EXKL. INDEX	F/U (ink taxi)	N-1007 (ink taxi)	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15
Kostnad	25.405.000	20.430.000	16.459.369	15.922.166	15.943.246	15.932.855	15.440.966
Antal elever	?	?	1071	1074	1077	1069	1053
Kostnad/elev	?	?	15.368	14.825	14.803	14.904	14.664

N-1007: Upphandling med start juli 2010 med avtalslängd för skol- och linjetrafik 8 + 2 och för anropsstyrdtrafik 4 +1

N-1507: Upphandling av anropsstyrdtrafik med start juli 2015 avtalslängd 3+2

N-XX07: Kommande upphandling som möjliggör upphandling av all trafik 2018 eller 2020

Daniel Bernhardt
Skoltrafikansvarig
Hallandstrafiken AB

Hallandstrafikens produktkatalog - färdbevis

Varberg, Falkenberg, Hylte, Halmstad och Laholms kommuner erbjuds att ur produktkatalogen köpa färdbevis som ger invånarna eller delar av invånarna i kommunen helt eller delvis prisreducerade resor. Produktkatalogen omfattar endast färdbevis. Tillköp av trafik, linjer och turer beskrivs inte i produktkatalogen.

Priserna i katalogen är beräknade på dagens trafikutbud. Ökade kostnader till följd av ökat resande på grund av subventioneringen är inte medräknade.

Produktkatalogen avser resor i den ordinarie linjetrafiken och resenären omfattas av Hallandstrafikens ordinarie resevillkor. Respektive erbjudande har olika begränsningar vad gäller giltighetstid, geografisk giltighet samt ålder. Priserna i katalogen är beräknade på nuvarande taxa (2014-12-12). Vid tecknandet av avtal över flera år görs en prisuppräknning baserade på Hallandstrafikens ordinarie prishöjning.

Hallandstrafiken erbjuder följande färdbevis ur produktkatalogen;

- Seniorkort
- Kommunkort
- Gratis resor på helgdagar

SENIORKORT

Kommunen erbjuder gratis resande för kommuninvånare som är äldre än 65, 70 eller 75 år. Seniorkortet ger alla som är folkbokförda inom kommunen som uppfyller ålderskravet möjligheten att resa gratis i den trafik som Hallandstrafiken erbjuder inom kommunen. Undantaget anropsstyrd trafik.

Seniorkortet är färdbeviset som resenären använder vid restillfället. Seniorkortet är ett resekort och hanteras på motsvarande sätt vid visering.

Seniorkortet är giltigt under lågtrafik. Med lågtrafik avses tider utanför arbets- och studiependlingstider.

- **Bastid**; vardagar 9.30–14.30 samt från 04-24 på helger
- **Utökad tid**; vardagar 9.30–14.30 och 18-24 samt från 04-24 på helger

Priset nedan avser ett års resande i kollektivtrafiken inom kommunen per ålderskategori samt tid. Hallandstrafiken fakturerar kommunen halvårsvis i förskott.

Halmstad		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	7 000 000 kr	7 900 000 kr
70	12 700 000 kr	14 400 000 kr
65	21 600 000 kr	24 500 000 kr

Falkenberg		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	1 925 000 kr	2 175 000 kr
70	3 425 000 kr	3 850 000 kr
65	5 875 000 kr	6 575 000 kr

Varberg		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	2 525 000 kr	2 850 000 kr
70	4 500 000 kr	5 075 000 kr
65	8 025 000 kr	9 000 000 kr

Hylte		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	375 000 kr	400 000 kr
70	650 000 kr	725 000 kr
65	1 125 000 kr	1 250 000 kr

Laholm		
Ålder	Bastid	Utökad tid
75	875 000 kr	1 000 000 kr
70	1 575 000 kr	1 750 000 kr
65	2 825 000 kr	3 150 000 kr

Administrativa regler och villkor för resa

Hallandstrafiken administrerar utlämning av seniorkort och registrering av seniorkortresenär. Hallandstrafiken upprättar ett dataregister över samtliga personer som hämtar ut ett Seniorkort. De lämnade uppgifterna registreras enligt Personuppgiftslagen (PuL). Dataregistret används för kopplingen mellan kund och Seniorkort. Den seniorkortberättigade kommuninvånaren hämtar ut sitt kort i det av Hallandstrafiken anvisade uthämtningsställe inom respektive kommun.

Vid borttappat kort vänder sig resenären till respektive utlämningsställe där ett nytt seniorkort ställs ut mot en administrativ avgift på 20 kr som resenären själv betalar.

KOMMUNKORT - GILTIGHET I HELA KOMMUNEN

Hallandstrafikens prissättning är baserad på en ytzonstaxa som innebär att ju fler zoner resenären passerar ju mer kostar resan. Detta gäller både vid resa med enkelbiljett och med periodkort.

Kommunen subventionerar resandet för de periodkortsresenärer som pendlar inom den egna kommunen. Resenären betalar då grundpriset för periodkortet och kommunen betalar prisskillnaden mellan första och andra zonen. Resenärens periodkort har då giltighet inom samtliga zoner i kommunen, men betalar bara för en zon.

För periodkort som ställs ut för resa över kommun- eller länsgräns betalar resenären ordinarie länstaxa.

Kostnad för kommun per sålt periodkort	
Periodkort	Pris per sålt kort
Period	100 kr
Period Student	75 kr
Period 24 resor	50 kr
Period 2 resor/dag	100 kr
Period Skolungdom	60 kr
Årskortet	850 kr
Årskortet Skolungdomen	510 kr

För kostnadsuppskattning baserat på dagens resande med periodkort inom kommunen vänligen kontakta Hallandstrafiken.

Administrativa regler och villkor för resa

Resenären köper sitt periodkort i Hallandstrafikens ordinarie försäljningskanaler. Hallandstrafiken fakturerar kommunen för antalet sålda periodkort per månad.

Andra periodkort kan inte kombineras med periodkort utställda för resa inom kommun vid resa över kommun- eller länsgräns.

GRATIS HELGTRAFIK

Kommunen erbjuder fritt resande för resenärer mellan klockan 09-16 alternativt 09-18 helgdagar inom stadszonen alternativt inom kommunen. Erbjudandet avser ordinare linjetrafik. Anropsstyrd trafik omfattas inte av erbjudandet.

Priset avser kostnad per tidsintervall och trafik för respektive kommun. Priset gäller per dag och maximalt 4 helgdagar under ett år.

Halmstad		
Tid	Stadszon	Hela kommunen
9-16	100 000 kr	180 000 kr
9-18	115 000 kr	205 000 kr

Falkenberg		
Tid	Stadszon	Hela kommunen
9-16	30 000 kr	70 000 kr
9-18	35 000 kr	75 000 kr

Varberg		
Tid	Stadszon	Hela kommunen
9-16	50 000 kr	115 000 kr
9-18	55 000 kr	125 000 kr

Hylte		
Tid	Stadszon	Hela kommunen
9-16		40 000 kr
9-18		45 000 kr

Laholm		
Tid	Stadszon	Hela kommunen
9-16		40 000 kr
9-18		45 000 kr

Villkor för resa

Det fria resandet avser endast lokala resor inom stadszonen alternativt kommunen. Resenären omfattas vid dessa resor av Hallandstrafikens ordinarie resevillkor med undantag för restidsgarantin. För resor till och från stadszonen eller kommunen betalar resenär ordinarie länstaxa. Tiderna för erbjudandet avser från hållplats.